

Pressemeddelelse

Luxembourg, den 15. september 2020

EU's emissionshandelssystem: De gratis kvoter bør målrettes bedre, siger revisorerne

Ifølge en ny beretning fra Den Europæiske Revisionsret udgør gratis kvoter stadig over 40 % af de disponible kvoter i EU's "cap-and-trade"-system for emissionshandel (EU ETS). Revisorerne konstaterede, at tildelingen af disse gratis kvoter til industrien og luftfartssektoren - og i nogle medlemsstater elsektoren - ikke var godt målrettet. Endvidere var hastigheden i elsektorens dekarbonisering væsentligt reduceret. Kommissionen bør ajourføre sin procedure for tildeling af gratis kvoter, så den afspejler Parisaftalen og den seneste udvikling.

Under EU ETS sættes der principielt en pris på CO₂-emissioner, og emissionsrettigheder bortauktioneres. Auktionsindtægterne bruges også til at finansiere klimatiltag. I EU ETS bruges gratis kvoter til at forhindre, at EU-virksomheder flytter aktiviteter til lande uden for EU med lavere miljøstandarder, da dette ville reducere investeringerne i EU og øge de globale emissioner. Dette kaldes "CO₂-lækage". Industrisektorerne og luftfartssektoren får gratis kvoter, men det gør de fleste driftsledere i elsektoren ikke, da det vurderes, at de kan vælte CO₂-omkostningerne over på forbrugerne. Dog har elsektoren i de otte medlemsstater, hvis BNP pr. indbygger ligger under 60 % af EU-gennemsnittet, fået gratis kvoter for at muliggøre modernisering.

"Tildelingen af gratis kvoter bør målrettes de industrisektorer, der har de ringeste muligheder for at vælte CO₂-omkostninger over på forbrugerne," siger Samo Jereb, det medlem af Revisionsretten, der er ansvarligt for revisionen. "Det er imidlertid ikke sket. Sektorerne bag over 90 % af de industrielle emissioner betragtes som lige udsat for en risiko for CO₂-lækage og får løbende store mængder gratis kvoter. Medmindre tildelingen af gratis kvoter målrettes bedre, vil EU ikke kunne opnå alle de fordele, som EU ETS kan sikre med hensyn til dekarbonisering og de offentlige finanser."

Revisorerne konstaterede, at de elsektorer, der fik gratis kvoter til at investere i modernisering, gjorde væsentlig langsommere fremskridt med hensyn til dekarbonisering end elsektorerne i andre medlemsstater. Investeringerne blev hovedsagelig brugt til forbedring af eksisterende brunkulfyrede og stenkulfyrede kraftværker i stedet for omstilling til mindre forurenende brændselstyper, navnlig i Bulgarien, Tjekkiet, Polen og Rumænien. Revisorerne anerkender, at Kommissionen har strammet reglerne for elsektoren med henblik på perioden 2021-2030.

Formålet med denne pressemeddelelse er at gengive hovedbudskaberne i Den Europæiske Revisionsrets særberetning. Beretningen i sin helhed kan fås på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

De gratis kvoter til industrisektorerne tildeles på grundlag af benchmarks baseret på de bedste præstationer i hver enkelt sektor. Tildelingerne vil gradvis blive udfaset frem mod 2030, medmindre en sektor betragtes som udsat for en risiko for CO₂-lækage - i så fald reduceres tildelingen ikke. Denne metode giver incitamenter til at forbedre energieffektiviteten, men efter revisorernes mening bør den målrettes bedre. De industrisektorer, der betragtes som udsat for en risiko for CO₂-lækage, står stadig for over 90 % af EU's industrielle emissioner, og da der ikke skelnes mellem forskellige risikoniveauer, får de alle tildelt den fulde mængde gratis kvoter. Revisorerne anbefaler Kommissionen at målrette tildelingen af gratis kvoter på grundlag af sektorernes eksponering for forskellige risikoniveauer.

Endvidere får luftfartssektoren gratis kvoter, selv om den kan vælte CO₂-omkostningerne over på kunderne. Revisorerne advarer om, at dette kan støtte CO₂-intensiv lufttrafik på bekostning af togtrafik.

Den manglende målretning betyder, at de fleste tildelinger af gratis kvoter under de nuværende ordninger ikke vil blive reduceret til nul senest i 2030. Revisorerne siger, at en mere målrettet tildeling af gratis kvoter ville have adresseret risikoen for CO₂-lækage, reduceret de ekstraordinære gevinster og gavnet de offentlige finanser ved at øge andelen af bortauktionerede kvoter.

Bemærkninger til redaktører

Under EU ETS skal industrisektorerne, elsektoren og luftfartssektoren anskaffe sig kvoter til dækning af deres CO₂-emissioner. Systemet blev oprettet i 2005, og EU's emissioner pr. indbygger er faldet siden, men ligger stadig over verdensgennemsnittet. I systemets første to faser (2005-2012) blev næsten alle kvoter tildelt gratis, og der blev tildelt flere kvoter end det antal, der skulle til for at dække de faktiske emissioner. Der blev således opbygget et overskud af kvoter. I fase 3 (2013-2020) blev denne systemiske overtildeling næsten helt fjernet. Mellem 2013 og 2020 blev der tildelt over 6,66 milliarder gratis kvoter, og kvotepriserne svingede, men steg fra under 3 euro til ca. 25 euro pr. emitteret ton CO₂-ækvivalent. Medlemsstaternes auktionsindtægter mellem 2012 og midten af 2019 beløb sig til 42 milliarder euro. Hvis flere kvoter til industrien var blevet bortauktioneret, ville medlemsstaterne have fået betydelige ekstraintægter. Fase 4 af EU ETS løber fra 2021 til 2030.

Revisorerne undersøgte, om det var lykkedes at modernisere elproduktionen ved tildeling af gratis kvoter, om tildelingen var tilstrækkelig målrettet til at give incitamenter til at reducere drivhusgasemissionerne, og om de gratis kvoter havde bidraget til at øge emissionerne. På sit ekstraordinære møde i juli 2020 opfordrede Det Europæiske Råd Kommissionen til at fremsætte et forslag til revision af EU ETS. Revisionen omfattede ikke covid-19-pandemiens effekt på EU ETS.

Revisionsrettens særberetning nr. 18/2020 "EU's emissionshandelssystem: Tildelingen af gratis kvoter bør målrettes bedre" foreligger på eca.europa.eu på 23 EU-sprog. I de seneste år [har Revisionsretten offentliggjort](#) flere beretninger om energi og klima, bl.a. om [køretøjemissioner](#), om [vind- og solenergi](#) og om [EU ETS](#).

Oplysninger om de foranstaltninger, Revisionsretten har taget på baggrund af covid-19-pandemien, kan fås [her](#).

Pressekontakt vedrørende denne særberetning

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45510 / M: (+352) 621 552 224